

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1927 április 8.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA:
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 80. szám.

Külgügyi képviselőnk

Az országgyűlés alsóházában ma szenvedelmes vita volt Magyarország külgügyi képviselőtől és a külgügyi tárca költségvetésének előadója meglehetősen dicsérő hangon emlékezett meg Magyarországi külgügyi képviselőtől, kiemelve főként, hogy milyen olcsó a többi országnak képviselőivel szemben a miénk. Az ellenzék természetesen nem egészen erre az álláspontra helyezkedett s csupán közbeszólásokban is figyelemreméltó kritikát gyakorolt a külgügyi képviselővel szemben. A magyar költségvetésnek kiemeltében fontos tétele a külgügyi tárca költségvetése, hiszen éppen ezekben az időkben amikor Magyarország külgpolitikai sulya növekedésben van, kétszeresen fontos a kedvező körülményeket kiaknázni képes diplomácia.

Nem titkolt aggodalommal nézte az egész nemzet a magyar külgügyi képviselő kialakulását s főképpen két szempontból figyelte diplomáciánk működését. Az egyik az volt, hogy képes-e egyáltalán kialakulni a magyar diplomácia, a második pedig, hogy tud-e szakítani a diplomáciának azzal a rendszerével, amelyet a Ballapaltzon kultiváltak s amelyet mindig két balkezűnek, csaknem mindig eredménytelennek volt kénytelen látni a tárgyilagosságnak szem. Az eredményeket várta a magyar nemzet s az eredményeket nem volt képes meglátni s ezt nem róta fel egészen a mostoha körülmények számlájára. Ma még nem lehet történelmi tárgyilagossággal megállapítani, hogy mennyi része van a magyar diplomáciának abban, hogy külgpolitikailag fokozatosan izolálódott Magyarország, az ellenben már most is megállapítható, hogy a sorozatos diplomáciai balsikerekben volt szerepe annak is, hogy a magyar diplomácia bizonytalan volt, kapkodó és ideges és nem mindenütt a helyesen megválasztott emberrel operált.

Ha ebből a nézőszögből szemléljük a külgügyi tárca költségvetését, azt kell hinnünk, hogy drága volt ez a diplomácia. Mert nem a számszerű összegek szerint ítéltető meg, hogy drága-e egy ország diplomáciája, hanem az elért eredmények értéke szerint. Az, hogy mennyi a fizetése egy gépirónőnek a párisi magyar követésén, nem fejezi ki a diplomácia drágaságának mértékét. Az angol külgügyminisztériummal pedig éppen hiába von párhuzamot a külgügyi tárca költségvetésének előadója, mert az angol külgügyi hivatal diplomáciai eredményei aránylagosan messze túlszárnyalják a mi diplomáciánk eredményeit. Persze, hogy fontos az is, hogy a londoni, vagy a newyorki magyar követéségek mibe kerülnek. Lehet, hogy nagy összegekbe, de el tudunk képzelni olyan diplomáciát, amely megéri az országnak ezeket az összegeket.

Nem elég tehát a kérdésről csak ebből a szempontból vitatkozni. Kell, mert haszontalan dolgokra valóban nem adhatja ki a pénzt

a magyar állam, de elsősorban azt a módot kellene a képviselőháznak megtalálnia, amely fűrgévé, ügyessé, hasznossá tudja tenni a magyar diplomáciát. Sokkal fontosabb ez a kérdés az előbbinél s még fontosabb ma, amikor egyszerre külgpolitikailag számító szövhöz jutott Magyarország. A magyar diplomáciát szenzációsan élesszeműnek, felülmulhatatlanul mozgékonyak szeretné látni a magyar nemzet, mert azt a tulsulyt, amit háborus nyereségek,

régi szövetségek és nagy pénztartalékok adnak ellenfeleink diplomáciájának, mi hasonló eszközökkel a mi diplomáciánknak nem tudjuk megadni. A magyar diplomata ügyessége tudja csak leküzdeni azt az ezer eszközzel folytatott harcot, amelyet jöhirünk, érvényesülésünk, életünk ellen lakadatlanul harcolnak ellenségeink. Az a diplomácia, amely ezt a harcot állani tudja, nem lesz drága, akármibe kerül. A mairól nem lehetne ugyanezt elmondani.

Malasits szerint Magyarország népe sem angol, sem olasz érdekekért nem lesz hajlandó háboruszkodni

Beck Lajos óva int mindenkit a baráti szerződések tulságos értékelésétől

Budapest, április 7.
Zsitvay Tibor elnök tíz óraker nyitja meg a képviselőház mai ülését. Áttértek a külgügyi tárca költségvetésének tárgyalására.

Görgey István előadó hosszabb beszédben méltatta az olasz-magyar barátsági szerződés megkötésének jelentőségét.

— Ami a költségvetés részleteit illeti, — folytatta Görgey — a külgügyi tárcát nem lehet pazarlással vádolni, mert hiszen köveink és ügyvivőink a legmesszebbmenő takarékoság elvéhez alkalmazkodnak.

Malasits Géza: Ha így folytatja, még könnyeket csal a szemembe, hogy milyen olcsón dolgoznak ezek a követek! (Derültség.)

Görgey István: Miután Gaál Gaszton szives volt érdeklődni az angol létszám iránt, ezeket az adatokat is bemutatom.

Beck Lajos: Itt van Malasits, majd ellenőriz!

Görgey István: Szükséges előrebocsátanom...

Gaal Gaszton: Hogy Anglia világhíradalom! (Derültség a baloldalon.)

Görgey István: ... hogy az angol külgügyi szolgálatot két hivatal látja el. Maga a külgügyi hivatal és a külkereskedelmi hivatal. A külgügyi hivatal állandó létszáma 430 főből áll.

Gaal Gaszton: Szóval kétharmada a magyar külgügyi szolgálatnak!

Görgey István: Kéri a költségvetés elfogadását.

Malasits Géza az első felszólaló: A miniszterelnök — mondja — Olaszországban ünnepelteti magát!

Reischl Richard: A Lázár- és a Möríc-renddel a nyakában!

Malasits Géza: A Lázár-rend a stilszerű, mert a Lázárók mi vagyunk, de most a miniszterelnök is Möríc lett. (Derültség a Ház minden oldalán.) A jövő fogja megmutatni, hogy kinek lesz igaz a Mussolini, illetve fasiszta-kormányzatra vonatkozóan.

Mi ismerjük — ugymond — Mussolinét még szocialista korából.

Elhibázott külgpolitikának tartja, hogy Fiuméra vonatkozó megállapodásokat köt a kormány anélkül, hogy a jugoszláv kormányval megtárgyalta volna előbb a tarifális engedményeket, amelyek nélkül a fiumei kikötő hasznavehetetlené válik Magyarország számára.

Vegye tudomásul végre a kormány, hogy a magyar nép sem az olasz, sem pedig az angol érdekekért nem fog háboruszkodni.

A magyar nép eleget verezett a világháboruban a Habsburg-ház érdekében, az akkori külgügyminiszterek hitványsága miatt.

A magyar külgpolitikának csak az lehet a célja, hogy szomszédaival jóbarátságban éljen, de ezt megelőzőleg az ország határain belül kell rendet teremteni.

A külgügyi költségek évről-évre emelkednek. Megemlíti, hogy a sajtószolgálatra kiutalt 360.000 pengőn kívül külföldi sajtóinformáció címén 669.280 pengő, tehát összesen 1.029.280 pengő van előirányozva sajtócélokra. Ez a horribilis összeg elviselhetetlen. A leghatározottabban tiltakozom, hogy ilyen célokra költsék az állam pénzt. A költségvetést nem fogadom el.

Wolff Károly: Hiába csinál a magyar kormány külgpolitikai szerződéseket, ezek eredménytelenek maradnak, amíg az európai gazdasági egyensúly helyre nem áll. Ez pedig nem állhat helyre mindaddig, amíg a trianoni békeszerződést revízió alá nem veszik.

Malasits Géza (élesen): Angol barátaink már 1916-ban Londonban megcsinálták Trianont!

Wolff Károly: Vegye tudomásul Európa közvéleménye, hogy csak olyan békeszerződés lehet kötelező egy nemzetre, amelyet nem kényszerhelyzetben, hanem a sziv és

ész tudatos elhatározásával írtak alá.

Beck Lajos a következő felszólaló: Bármilyen nagy lépésnek tartsam is azt az eredményt, amelyet Olaszországban elértünk, óva kell intennem mindenkit e barátsági szerződések tulságos értékelésétől. Ha valamelyik ország miniszterelnökét felráznák álmából és azt kérdeznék tőle, hogy az ő országa hány országgal van barátsági szerződésben, akkor az álmából felriasztott miniszterelnök nem tudná azokat felsorolni. (Ugyvan! a baloldalon.)

— Nem tekinthető igaz barátnak az a szerződő állam, amely mindenkor kész szerződést aláírni, amikor az előnyt jelenti, de megtagadja a döntőbíráóság határozatának való alávetését akkor, ha az ellenük kedvezőtlen határozatot hoz.

Jugoszláviával mésként áll a helyzet. Jugoszlávia semmiféle módon nem nyilatkozott még, sőt, amikor a kormányzó elmondta mohácsi beszédét, sem a hivatalos, sem a a félhivatalos jugoszláv körök nem válaszoltak arra. Ez a körülmény azonban nem gátolhat meg bennünket abban, hogy szerződést ne köthessünk a jugoszláv állammal.

Annak a nehéz problémának a megoldása, hogy az angol és olasz érdekszférába való bekapcsolódás miként befolyásolja majd viszonyunkat Jugoszláviával, Anglia kezében van.

Jugoszláviának bekapcsolódása ebbe az érdekkörbe oly atmoszférát teremthet, amely a jobb magyar jövőt jelenti.

Walko külgügyminiszter felszólalása után a Ház általánosságban elfogadta a külgügyi tárca költségvetését.

Majd áttértek a népjóléti tárca

költségvetésének tárgyalására, amelyet Temesváry Imre ismertett, aki közölte, hogy a népjóléti miniszter rövidesen beterjeszti

a rokkantak ellátásáról szóló törvényjavaslatot.

A gyermekvédelem terén gyermekgümőkór gyógyintézetek felállítását tervezik. Közegészségügyünket és a magyarországi fürdőket előmozdítja az előkészítés alatt levő fürdőügyi törvény, amíg az egyke rendszer elleni küzdelem hatásosabbá tételére az egyke elleni védelemről szóló törvényjavaslatot terjeszti be a miniszter a közeljövőben. Ugyancsak előkészítés alatt áll a munkanélküliség eseteire szóló biztosítási törvényjavaslat. Kéri a tárca költségvetésének elfogadását.

Bördy Ernő részletesen foglalkozott a polgári betegség elleni biztosítás szükségességével.

Megnyugtató kijelentést kér a

kormányzattól arra, hogy a lakások felszabadítása csak akkor történik meg, ha a kereslet és kínálat törvénye lehetővé teszi.

A költségvetést nem fogadja el.

Tóth Pál a vármegyék és városok rosziagos mentőegyesületének nemes hivatására mutatott rá és ennek állami támogatását kérte. Felhívta a figyelmet a tuberkulózis ellen való védekezésre. A költségvetést elfogadja.

Gaal Mihály hosszasan reflektál az előadónak arra a megjegyzésére, hogy

az orvosok nem akarnak vidékre menni,

bár a városokban megélni nem tudnak, viszont a vidéken orvoshiány van. A városokban magasabb az orvosi tarifa úgy, hogy kevesebb beteg mellett is meg lehet élni és nem kell beteg után futkosni, mint ahogy vidéken erre rá volnának kényszerítve. Ez a helyzet természetesen nagyon helytelen, de a főok a vidéki lakáshiány. Mélyroható intézkedéseket kér ennek megszüntetésére, mert a pusztító népbetegségek csatasorba állítják az egész magyar orvosi társadalmat. Sürgeti a népjóléti tárca bővebb dotálását, az agglagényadó behozatalát és külön közegészségügyi miniszterium felállítását. A költségvetést elfogadja

Malasits Géza az orvosi kérdés kapcsán csatlakozik Gaal Mihály megállapításához és intézkedéseket kér a mai állapot megszüntetésére.

A kormánynak gondoskodni kell vidéki orvosi lakások építéséről.

valamint az arra rászoruló orvosoknak kocsival és autóval való ellátásáról. A költségvetést nem fogadja el.

Az ülés 6 órakor véget ért.

A debreceni ipartestület vasárnap délután 3 órakor folytatja évi rendes közgyűlését

Hirt adtunk arról, hogy a debreceni ipartestület hosszúságú vita után félbeszakította közgyűlését s annak folytatását a következő vasárnapra tűzte ki.

Felhívja ennélfogva az Ipartestület az összes, de különösen az asztalos, csizmadia, órá-ékszerész iparosokat, hogy saját érdekükben teljes számban jelenjenek meg a folytatólagos közgyűlésen, mely e hó 10-én (vasárnap) délután 3 órakor lesz az ipartestület dísztermében.

BORSALINO kalap
28.— pengő
FEKETÉNÉL.

Kalap különlegességek
legujabb divat szerint 8 pengőtől
Werneról.

LEGSZEBB KALAPOK
KORNFELD úri divatházban
már 8 pengőtől.

Tavaszi angol szövet
különlegességek
megérkeztek
FELDHEIM IMRE posztóházába
KOSSUTH-UTCA 6.

Ravasz László és Antal Géza református püspökök Debrecenben

A református egyetemes konvent énekeskönyv, könyv és tankönyveket megállapító bizottsága, amelynek tagjai Baltazar Dezső Ravasz László és Antal Géza püspökök, Dégenfeld József gróf főgondnok, Szentpéteri Kun Béla és Révész Imre ref. lelkész, ma délelőtt a Kollégium dísztermében értekezletre jöttek össze. Az értekezleten a kiadandó könyvek ügye került tárgyalás alá.

Az értekezlet után a bizottság tagjai a Bika-szabályban bankettkeltek össze. A debreceni egy-

házmegye holnap délelőtt tartja rendes közgyűlését. A közgyűlés előkészítése végett ma délelőtt belmisszió volt F. Vargha Lajos esperes elnökelete alatt.

A belmisszió értekezlet előadója dr. Szász Imre monostorpályi ref. lelkész, aki a tárgyszorozaton levő ügyeket ismertette. Ma délután a közgyűlést előkészítő előértekezletet tartották meg.

A pénteki közgyűlésen sok fontos, az egyházi életet intenzívebbé tevő javaslat kerül tárgyalás alá.

Dr. gróf Almásy Imre ünneplése a tiszántuli mezőgazdasági kamarában

Március hó 7-én délután tartotta igazgató választmányi ülését a tiszántuli mezőgazdasági kamara dr. Kállay Miklós kamarai elnök Szabolcsvármegye főispánjának elnökelete alatt. Különösen behatóan tárgyalta meg a választmány a dohánytermelési verseny kérdéseit s az ezzel kapcsolatos 1928. év márciusára tervbe vett dohánytermelési szakkiallítás ügyét.

Megállapította a választmány, hogy bármennyire nehézségekkel jár is a kukoricamoly kötelező irtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet végrehajtása gazdaszempontról, ennek enyhítéséről szó sem lehet.

A választmány felterjesztésben kéri a pénzügyminiszter-től az állatforgalmiadó mielőbbi eltörlését,

a földmívelésügyi minisztertől pedig a tenyészállatbeszerzési hittelek kamatméréséklését.

A kamara szakoktatási és szakismeretterjesztési tevékenységére vonatkozó jelentéseket, a kamara hat téli gazdasági iskolájáról, több tanfolyamáról és több száz előadásáról teljes helyesléssel és tetszéssel vette tudomásul a választmány.

A tárgyszorozaton szepelő ügyek letárgyalása után kezdődött

az ünnepség, melyet dr. gróf Almásy Imre a kamara örökös tiszteletbeli elnökének tiszteletére rendezett a kamara.

Ezen ünnepségen a földmívelésügyi miniszter képviseltében Sürgeoth Jenő m. kir. gazdasági főfelügyelő vett részt, megjelentek továbbá dr. Hadházy Zsigmond főispán, Nábráczky Béla vármegyei főjegyző, Zöld József városi gazdasági tanácsnok, Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag, Lauber József, a Magyar Nemzeti Bank főnökének főnöke, Juhász Árpád m. kir. gazdasági főtanácsos, Jákegy Sándor ny. főispán, Weszprémy Zoltán ny. főispán, Kondor Mihály miniszteri tanácsos, állategészségügyi főfelügyelő, Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos.

Kállay Miklós kamarai elnök üdvözölte elsősorban dr. gróf Almásy Imrét, aki öt éves elnöki működése alatt a Tiszántul gazdasági társadalmának osztatlan szeretetét és bizalmát nyerte el s akitől azon alkalomból sem akar bucsuzni a Tiszántul gazdaközösségére, amikor arcképét megfestetve a kamara székházában helyezi el.

Sürgeoth Jenő m. kir. gazdasági főfelügyelő Mayer János földmívelésügyi miniszter nevében üdvözölte dr. gróf Almásy Imrét az

arckép leleplezési ünnepélyen. Hadházy Zsigmond főispán üdvözölő beszédében

a tiszántuli mezőgazdasági kamara öt éves működéséről s az ezen idő alatt elért eredményekről emlékezett meg, rámutatván, hogy mindez elsősorban gróf Almásy Imrének, a kamara első elnökének elvévülhetetlen érdeme, nemkülönben azonban dr. Rác Lajosnak a kamara páratlan agitációs, fáradságot nem ismerő igazgatójának, kit épen a napokban ért legfelsőbb kitüntetés.

Felhasználja tehát az alkalmat, hogy a kormányzó kéziratát dr. Rác Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos kinevezéséről ez alkalommal átnyújtsa.

A m. kir. Gazdasági Akadémia nevében Varga Kálmán akadémiai felsőházi tag, a kisgazdatársadalom nevében Csizmadia András országgyűlési képviselő üdvözölte Almásy Imrét.

Dr. gróf Almásy Imre meghatottan köszönte meg az igaz elismerésből fakadó ünneplését s kijelentette, hogy a gazdatársadalom minden rétegéből egyaránt megnyilvánuló meleg üdvözlést a gazdatársadalom örvendetes egységének, összetartása folyományának tekintti, — amiért egész életén át, mindenkor küzdött és küzdeni fog.

Nem mulaszthatja el azonban, hogy ez alkalommal meg ne emlékezzék a kamara igazgatójáról és az egész tisztikarról, kik odaadó munkával, fáradságot nem ismerve, mindenkor készségesen, pontosan és nagy szakértelemmel látták el a rájuk bízott teendőket s így az elért eredményeknek ők is részesei.

Dr. Rác Lajos kamarai igazgató mondott végül köszönetet dr. Hadházy Zsigmondnak meleg, elismerő szavaiért s egyúttal mindazoknak, akik kitüntetésük alkalomból oly nagy számban meleg szeretettel üdvözölték.

Az ünnepséget Kállay Miklós kamarai elnök bucsuszavai rekesztették be.

A banket

Dr. gróf Almásy Imre, a kamara örökös tiszteletbeli elnöke arcképének ünnepélyes leleplezése és dr. Rác Lajos kamarai igazgató m. kir. gazdasági főtanácsossá való kinevezése alkalmából este 8 órakor 200 terítékes banketet tartottak a kamara tagjai az Arany Bika kupolatermében.

A banketen, amely a legjobb hangulatban zajlott le, Kállay Miklós szabolcsmegyei főispán

mondta az első felköszöntőt gróf Almásy Imre örökös elnökre, kiemelte azt, hogy gróf Almásy Imre nemcsak kiváló közéleti férfi, hanem melegsívű ember is, akit minden tetteben a szeretet vezet.

A nagyhatású beszédre meleg szavakkal válaszolt gróf Almásy Imre, éltetve Rác Lajos kamarai igazgatót, akinek ragyogó működését méltán honortalta a legmagasabb kitüntetés.

Rác Lajos dr. a föld szeretetéről beszélt s Isten áldását kérte a kamara működésére.

Ezután Steinfeld István köszöntötte fel Kállay Miklóst, majd Csizmadia András orosházi képviselő, Zöld József gazdasági tanácsnok, Varga Kálmán dr. gazdasági akadémiai igazgató, Balogh Elemér, a biharmegyei gazdasági egyesület elnöke és Koós Mihály államtitkár, a földmívelésügyi miniszter képviselője mondtak beszédeket.

A banket díszes közönsége a késő éjjeli órákig maradt együtt.

Francia-est a Zenedében

Fényesen sikerült az a francia est, amelyet a Zenekedvelők Köre és a Lafontaine-társaság rendeztek csütörtök este a városi zeneiskola dísztermében.

Dr. Hankiss János tartalmas, szépen felépített megnyitóját után után Denyse Molie francia zongoraművész a XVIII. század kitűnő francia clavecinistáitól játszott néhány finoman kedves darabot. Játékának meleg érzéssel párosult fölnye ezáltal is zajos tapsokra ragadta a közönséget.

Hoór-Tempis Erzsébet három Debussy-dalt énekelt tiszta csengésű hangjának minden szépségét könnyedén csillogtatva. Szabó Emil megértő, méltó kíséretet szolgáltatott ehhez a bensőséges érzésben, technikában egyaránt gazdag énekhez.

Rövid szünet után Tihanyi Vera lépett a dobogóra, aki Bandelairenek a zenéről írott halhatatlan szépségű, sodró erejű költeményét Térey Sándor fordításában szavalta el. Nagy sikere volt Ronsard magyar és Verlaine francia nyelven előadott költeményeivel, amelyeknek majd játszva enyelgő, majd melán remegő hangulata illő kifejezésre talált az ő pajkosan kedves és sóhajszzerűen gyöngéd szavaló modorában.

A műsor hátralevő része teljesen Debussy emlékének volt szentelve, akitől Denyse Molie játszott számos rövidebb lélekzetű darabot. Ezek az apró, mozaikszerű, de mégis biztos kézzel összetartott mesterművek tökéletesen érvényesültek a páratlan tudású művésznőnek elmélvedő, benső igazgatói áthatott játékában. Denyse Molie a legismertebb Debussy-tölmácsolók közé tartozik s csak örülnünk lehet, hogy ezt a híret Debrecenben is ily fényesen igazolta.

A francia est közönségét teljesen megilletik a szokásos „kicsiny, de lelkes” jelzők. Debrecen legjobbnívű közönségéből gyűlt itt össze egy csekély szám; szünni nem akaró hályas tapsukat jogos büszkeséggel fogadhatták azt est illusztris szereplői.

KALAPOK,
fehérművek és nyak-
kendők legolcsóbban
FRIEDMANN uridivat üzletében
Plac-utca 10.

A súlyosan terhelő tanuvallomásokkal szemben dr Takó Ferenc állhatatosan tagad a főtárgyalás második napján

A debreceni törvényszék csütörtökön délelőtt folytatta a Takó ügy tárgyalását. Az érdeklődés még nagyobb arányokban nyilvánult meg, mint a főtárgyalás első napján és a folyosón valóságosan verekedtek a terembe bejutni

A csütörtöki tárgyalás

Délelőtt 9 órakor nyitották meg a tárgyalást és megkezdtek azoknak a tanuknak a folytatólagos kihallgatását, akiket

a hagyatéki ügyekben elkövetett csalásokkal

kapcsolatban idéztek meg.

Szilágyi Jánosné tanu kijelenti, hogy arra emlékszik, hogy a végrendelet kihirdetésénél pénzt kértek, de azt már nem tudja, hogy ki kérte és hogy mennyi volt. A tanu vallomására Takó megjegyzi, hogy bélyegre kért 14,500 koronát. Ez abban az időben volt, amikor hónapokig nem lehetett bélyegyet kapni és csak később ragasztottak bélyegyet az iratokra.

Volofosák Miklós nagylétei görög katolikus lelkész elmondja, hogy Molnár Lászlóné örökségének az ügyében Takó Nagylétán kihallgatásokat eszközölt. A kihallgatás elrendelését az egyház kérte, mivel a végrendeletben egy helyrajzi szám hibás volt és ha a hibát ki nem igazítják, az egyházat nagy károsodás érte volna.

Takó az ő egyenes kérésére jelentette ki, hogy 190,000 korona kell neki a kiszállás

akaró érdeklődők. A bíróság a tanuk személyazonosságának megállapítása után rátért annak a tiz tanunak a kihallgatására, akik még kihallgatatlanul maradtak a hagyatéki csalásokkal kapcsolatos ügyekben.

költségeinek ledezésére.

A pénz kifizetésére aztán utasította a gondnokot.

Klász Lajos községi főjegyzőnek Takó azt mondta, hogy a pénz a jegyzőkönyv felvételéért jár.

Gaal Lajos jegyzőkönyvvezető, aki Takóval Nagylétán járt, kijelentette, hogy egy bűnügyben mentek ki Nagylétára és 2-3 napig ott voltak. — Gergits dr. főügyész: A bűnügyi kiszállásért a teljes költség összegét vették fel? — Igen. — A jegyzőkönyvet miért nem írta alá? — Azért, mert nem volt feltüntetve, hogy Nagylétán történt a kihallgatás. Takó az aláírás megtagadására csak azt mondta, hogy nem is szükséges az aláírásom.

Özv. Kiss Jánosné tanu a személyazonosság megállapításánál kijelenti, hogy ő református volt, de elhagyta az egyházat és most a nemzetközi bibliatanulók társaságának a tagja. Arra emlékszik, hogy pénzt kellett fizetni, de hogy kinek, arra nem emlékszik.

Kiss Józsefnétől is kértek pénzt, de mivel nem volt, nem adott.

A járásbíró elnöke elmondja, hogy jutottak tudomására Takó visszaélései

Demjanovich Miklós járásbíró elnök vallomásában kijelenti, hogy

Takó a debreceni járásbírószágon jó ideig önállóan vezette a hagyatéki ügyeket.

Azért bízták rá, mivel hagyatéki ügyekben, mint volt helyettes közjegyzőnek, gyakorlata van. — Kinek a jelenlétében hirdethetett ki Takó végrendeletét? — Csak Jankó járásbíró előtt, aki mellé be volt osztva. — Hogyan értesült a pénzek szedéséről? — Bejött hozzám Tóth közjegyző, aki azt mondta, hogy bizalmas jelentést akar tenni és szavamat kérte arra,

hogy hivatalosan nem veszem tudomásul, amit mondani fog. En kezdet adtam és

Tóth elmondta, hogy biztos tudomása van arról, hogy a járásbírószágon a végrendelet kihirdetésénél díjakat szednek. Később Fábán titkár is jelentette a dolgot és megmondta, hogy Takó szedi a pénzt.

Azért közöltem ezt velem, nehogy ő rá gyanakodjanak. Amikor Tóth közjegyzőtől értesültem az esetről, azt mondtam, hogy itt csinálni kell valamit és Dávid járásbírószágon a lelkésztől kértem meg, hogy hallgassa ki Takót. Kihallgatása során

Takó tagadta a dolgot, de kijelentette, hogy ha valami kár érte a feleket, ő azt megtéríti.

Gergits főügyész: Megmondták, hogy Takó vette fel Kállay Bertalanéktól a 600,000 koronát? — Igen. Amikor a 600,000 koronát Takó visszafizette, telefonon értesítettem Tóth közjegyzőt, aki a pénzt elismervényt adott és visszafizette Kállayéknak. Az ügyet ezzel elintéztém és jelentést tettem a történetekről. — Elnök: Kivel értesült Takó nagylétei szerepléséről? — Fábán titkár jelentette azt is.

Elnök: A pénz visszakapása után tett-e további lépéseket? — Nem. Fényes Jenő dr. védő: Kivel értesült a visszaélésekről? — Tóth Endre közjegyzőnek a fél panaszkodott, hogy amikor a járásbírószágnál a végrendeletet kihirdették, 600,000 koronát követeltek tőle. — Ezt a 600,000 koronát vissza kapta a fél? — Igen, Tóth közjegyző vette át tőlem a 600,000 koronát, amelyről, mint tárgyalási költségről adott elismervényt.

A volt hivatali felettes a végrendeletki hirdetésekről

Jankó András ny. debreceni járásbíró hallgatja ki ezután az elnök, akinek kérdésére elmondja, hogy 1924. november 1-én hagyta el a bíróságot, de 1924. nyarán már szabadságon volt.

A jegyzője volt Takó, aki — elismeri — sokszor az ő távollétében hirdetett ki végrendeletet.

Az ügyek délelőtt, amikor bement a hivatalba, gyakran már készen voltak és csak aláírásra vártak. — Érkezett panasz Takó ellen? — Nem. — Végrendeletki hirdetést csak bíró eszközölhet. Hogy lehet az, hogy Takó mégis egyedül hirdetett ki végrendeleteket? — Én nem adtam megbízást Takónak a végrendeletek kihirdetésére, de hallgatólagosan tudomásul vettem. — A végrendeleteket a közjegyzők között hogyan osztották ki? — Az érték figyelembe vételével egy irodatiszt végezte a kiosztást, de mivel panaszt adtak be ellene, hogy nem adja ki egyenlő arányban, ezért magam vettem a kiosztást a kezembe.

A védő megkérdezi a tanutól, hogy Tóth közjegyzővel kapcsolatban állott-e a panasz? Az elnök kijelenti, hogy ez nem tartozik ide és nem engedi meg a választ. A védő erre semmisség panaszt jelent be.

Tóth Endre dr. kir. közjegyző kihallgatása

A tanu az elnök kérdésére elmondja, hogy Takót ismeri, nem haragszik rá és amikor Debrecenbe jött, gyakran érintkezett vele. Arra vonatkozóan, hogy ki osztotta ki a végrendeleteket, elmondja, hogy először egy irodatiszt, de mivel szabálytalanságra jöttek rá, elvették tőle. Biztos tudomása van arról, hogy

később Takó Ferenc osztotta ki a végrendeleteket.

Az elnök: Hogyan jutott tudomására a visszaéléseknek? — Mondták többben, hogy a járásbírószágon felolvasásért. Két ügyben említettek előttem Takó Ferenc nevét. Egyideig magam figyelemmel kísértem az ügyeket és

jegyeztem az összeget, hogy mennyi lehet az ilyen módon beszédett összeg. Számításom szerint 30 millió.

Eddig jegyeztem, azután nem tö-

rődtem a dologgal. — Hogy került Önhöz Kállay? — Kállay Bertalan az irodámba jött végrendeleti ügyben és tárgyalás után, amikor kijelentettem, hogy 900000 koronát kell neki fizetni, azt mondta, hogy ő a járásbírószágon már fizetett 600,000 koronát a végrendelet kihirdetéséért. Magammal vittem a bírósághoz Kállayt, aki

megmutatta azt a szobát és azt az íróasztalt, amelyben és amelynél a pénzt lefizette. A szoba a 19-es számú szoba volt és az asztalnál Fábán titkár ült.

Fábán érdeklődött, hogy mit akarunk, mire én megmondtam, hogy miről van szó. Kállay Fábánra tekintve, azt mondta, hogy nem ismer rá, de az is olyan barna ember volt, aki a pénzt átvette. Biztosan tudom, hogy

Takó volt, aki a pénzt átvette, mert a jegyzőkönyvet Takó írta alá.

— Miért nem szölt erről az esetről azonnal? — A bíróság tekintélyét akartam megővni és ezért bizalmasan kezeltem az ügyet. Később jött hozzám Szima György, a nagylétei görög katolikus egyház gondnoka és megkérdezte tőlem, hogy ő milyen címen számoljon el azzal a 190,000 koronával, amelyet Takó vizsgálóbírósegédnek adott át Nagylétán, aki ott az egyházat érdeklő örökösödési ügyben jegyzőkönyvet vett fel. Védő: Kért Öntől Takó kölcsönöket? — Igen, levélben kért egyszer 200,000 koronát és azonkívül még a helyettesemtől kért két ízben pénzt.

Az elnök ismerteti a levelet:

„Kedves Bátyám! Kérlek, el-sejéig adj kölcsön 200,000 koronát. Nagy a dalesz Debrecenben, egye meg a fene.”

Ezután megkérdezi az elnök: Igaz-e, hogy a közjegyző urral történt megállapodás alapján szedte be Takó a közjegyzői díjakat? Takó adott önnek soronkívül végrendeleti ügyeket? — Csak egyszer, mert a felek elutaztak és az ügyet gyorsan kellett elintézni. Védő: Tetszik tudni egy 800,000

Shell a vezető világmárka

Mezőgazdasági célra szállítunk:

Kincstár kedvezményes

**Shell-petroleumot
Shell-benzint
Shell-gázolajat**
eredeti gyári árban.

Raktáron tartunk:

**Shell-tractoroilaját
Shell-autóolaját
Shell-autobenzint
Shell-konóolaját**

eredeti olomzárólt Shell-hordókban és kannákban.

A Shell Kőolaj RT.

debreceni kirendeltsége
Plac-u. 38. — Telefon 15-11.

Selyemszőrű kalapok
12.— pengő
FEKETÉNÉL.

Kötött mellények, kabátok
Márton Gyula és fia
Főtér 25.

Nyakkendő ujdonságok
óriási választékban
Wernernél.

koronás kölcsönről? — Nem. — Az irodatiszt szabálytalansága ki nek a kárára történt? — Az én káromra történt.

Izgalmas szembesítés

Az elnök erre elrendeli Takónak és Tóth Endrének szembesítését. Mindketten fentartják vallomásaikat. Takó szemébe mondja Tóth Endrének, hogy Tóth Endre percentet ígért neki a beszédett közjegyzői díjából és ilyen címen három millió koronát kapott is kézhez. — Tóth Endre: Nem igaz. Valótlan. — Takó: Én elszámoltam. Emlékszik-e, hogy Imre Dénesnek, a helyettesének átadtam tizenhat nagy hagyatéki ügyet és ezért májusban egy izben nyolcszáz ezer koronát küldött fel délből a hivatalban és Imre Dénes, aki a pénzt hozta, kijelentette az öregnek, hogy egy milliót adjon, de csak 800.000 koronát adott, mert annyi volt nála.

Mándy András dr. közjegyző-helyettes a következő tanu. Elmondja, hogy szabálytalanságokat nem tapasztalt. Arról tudomása volt, hogy Takó osztotta ki a végrendeleteket. Elmondja még, hogy

amikor Takó vizsgálóbírósegéd lett, magához kérte és elmondta, hogy valaki a járásbírószágon Takónak adja ki magát és pénzt szed be.

Kért, hogy ha tudok ilyen esetről, szóljak neki, hogy a felek kárát megtérítse és magát tisztázza. — Az elnök: Tud-e arról, hogy soron kívül is kaptak végrendeleteket? — Nem — feleli a tanu.

Takó a tanu vallomására azt jegyezte meg, hogy ő csak azért kérte a tanu segítségét, hogy magát tisztázhassa, nem pedig azért, hogy a felek kárát megtérítse.

Fényes Jenő dr. védő kéri Imre Dénes közjegyző-helyettes kihallgatását arra nézve, hogy Tóth Endre több izben adott pénzt Takónak és kapott azért Takótól több izben végrendeleteket. Gergits Károly dr. főügyész ellenzi a kihallgatást, mert ha úgy történt volna is, nem befolyásolja az érdemi elbírálást. A bíróság rövid tanácskozás után a védő kérését elutasította.

A Karap-féle megvesztegetési ügy

A bíróság ezután a Karap Mihály féle megvesztegetési ügyben kezdte meg a kihallgatásokat. Karap Mihályt szuronyos fogházhoz vezeti fel a fogházból. Lopásért, orgazdaságért 7 évre van elítelve. A védő ellenzi tanuképen való kihallgatását, mert ez ügyben, mint aktív megvesztegető szerepel. A

Kockás angol sapkák
3.60 pengőtől
FEKETÉNÉL.

Női kalap különlegességek,
jutányos alakítások
KARDOS BÉLÁNÉ
Miklós-utca 4., I. em.

Kitűnő minőségű divat-ingek,
selyem mellél 6 P.
Wernernél.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Henné hajfestő specialista.
Diploma Páris 1926.

bíróság az egyben bejelentett semmiségi panaszt tudomásul vette.

Karap Mihály a következőket adta elő: Az én ügyem Takó Ferenc kezében volt és ő hirdette ki előttem a letartóztatási végzést. Később kaució ellenében szabadlábra helyeztek.

Többször voltam Takó hivatalában és a lakásán is.

Az elnök: Akart maga pénzt adni a vádlottnak és igaz-e, hogy kilökte magát a szobából? — Engem nem lökött ki. Én tejet hordtam a lakására. Egyszer Takó beidézett kihallgatásra, annak végével utánam jött a folyosóra és azt mondta:

„Adjon Mihály bácsi az ügyésznek ötmilliót, mert az ismét be akarja magukat hoztatni a csendőrökkel.”

En azt mondtam, hogy adok. Erre Takó hirtelen rámondta, hogy az

Karap Mihály: Azt mondta Takó, hogy az ügyésznek pénz, neki bor kell

Elmondtuk és akkor

Takó kijelentette, hogy kétmillió koronáért kieszközli az asszony szabadlábra helyezését. Azt mondta, hogy ez az ügyésznek kell, neki pedig bort adjunk.

Alig hogy megégyeztünk és elváltunk, az ügyésznek kapujában találkoztunk Csösznével, akit már szabadlábra is helyeztek. Mondtam Csösznének, hogy az én közbenjárásomra szabadult ki és ezért két millió koronát kell fizetnie. Csöszné tiltakozott és azt mondta, hogy őt az ügyvédje szabadította ki és nem fizet.

Az elnök: Beszéltek arról, hogy maga az ügyésznek pénzt adott?

— Igen, mondta a tanu, Gergely büntársamnak az ügyvédje mondta, hogy Mihály bácsi pénzt adott Takónak. Gergely mondta nekem, hogy hasztalan ez, mert ha a világot adom is, nem segít az rajtam.

Később tudtam meg azután, hogy Takó megszökött és elvitte az ötmillió koronáját.

Czipott ügyvéd urral beszéltem a

sem lesz baj, ha hatot adok. Takó azt mondta még, hogy holnap reggel korán hozzam be a hivatalba és ő majd azt tovább adja. Hozzátette, hogy neki nem kell a pénz, csak az ügyésznek, ő megelégszik majd egy kis terménnyel, tengerivel, burgonyával. Vítettünk is neki a lakására hat-hét mázsa tengerit és három zsák burgonyát. A Bundi uccai lakására korán mentünk a szekérral, az ablakban állva várt már bennünket és lekiáltott: „Mihály bácsi, ide forduljon be!”

A Csösz Miklósné-féle megvesztegetési ügyre vonatkozóan elmondja Karap, hogy ismerőse, Tiba Bálint járt nála és mondta, hogy ki kellene szabadítani Csöszné a fogdából. Elmentünk Czipott ügyvédhez tárgyalni, azután felmentünk a törvényszékre. Találkoztunk itt Takóval, aki megkérdezte, hogy mi járásban vagyunk.

dologról, ő mondta, hogy fel kell ezt jelenteni és a vizsgálóbíró urnak ő jelentette is a dolgot. Volt nekem 19 liter zsírom a bünjelek között. Mint saját tulajdonomat kértem kiadni, de nem adták. Erre dühös lettem és azt mondtam:

Ha már adtam ötmillió koronát az ügyésznek, kiadhatná a zsírt, mert ha nem, elmegyek és megismertetem magamat azzal az ügyésszel. A fiam is csunyán káromkodott és levelet is írt, amelyben megírta, hogy ötmilliót adtak az ügyésznek.

Fényes Jenő dr. védő: Hitt-e maga, hogy egy ügyésznek lehet ilyen célra pénzt adni?

— Nem tudom és kérem, nem vagyok olyan jártas a törvényben.

Szembesítik azután Karap Mihályt Takó Ferencel. Mindketten fentartják vallomásukat és Takó elmondja, hogy egyszer a lakására jött tajtékba verve, fáradtan Karap és segítséget kért, mert a családját a csendőrök elfogták. Én utasítottam, hogy menjen a védőjéhez, Czipotthoz.

Karap Gábor, a nyolc évre ítelt fegyenc, fentartja súlyosan terhelő vallomását

A következő tanu Karap Gábor, akit nyolc évi fegyházra ítéltek el. Elmondja, hogy ő tudja, hogy az apja ötmillió koronát adott át Takónak és hallotta, hogy szekérral tengerit is vittek a lakására. Nem tudja, hogy az apját Takó kirugta volna a szobájából. A Csöszné ügyéről is hallott. Szembesítés során szemébe vágta a tanunak, hogy nem igaz a vallomásából semmi, hanem haragszának rá, mert az ő általa felvett vallomások alapján ítélte el őket a törvényszék.

Gergely László, aki Karapékkal együtt került a törvény elé és két

évi fogházat kapott, elmondja, hogy Karapékkal együtt vitte a tengerit Takó lakására. Ő azonban Takót nem látta, hanem csak egy fiatal asszonyt látott.

Eszenyi István gazdálkodó, Takó volt házigazdája kijelenti, hogy ő nem tud arról, hogy Takó lakására tengerit vittek volna. Igaz, hogy ő adott el neki néha néha buzát és tengerit.

Takó: Emlékszik-e arra, hogy harmadosba vettem tengeri földet és rabokat küldtem a fogházból a tanyára kapálni.

Eszenyi: Hát ez igaz, ő adta a napszámot.

Takóné háziasszonyának panaszkodott, hogy Nagy Samu szereimi ajánlatokkal üldözi

Szabó Danielnétől a védő megkérdi, igaz-e, hogy Nagy Samu ügyvéd szereimi ajánlatokkal üldözte Takónét.

A tanu: Ez igaz. Nekem többször panaszkodott Takóné. Tud erről Eszenyi Istvánné is, Takóék

háziasszonya, akinek még akkor elpanaszolta ezt, amikor Takó Ferenc ellen semmiféle eljárás nem volt. A szegény nem mert a dologról az urának szólni, csak nekünk panaszkodott.

A védő bizonyítás kiegészítést

kér és kéri Bagdi Antalnak és Bagdi Károlynak kihallgatását, akik igazolni tudják, hogy Karapot Takó kirugta a szobájából, Gábor Jenő dr. ügyvéd pedig arra vonatkozóan, hogy neki Takó elmondta, hogy miért utasította ki Czipott ügyvédet a szobájából.

Az ügyész ellenzi a bizonyítás kiegészítését. A bíróság Gábor Jenőnek a kihallgatásától eltekint, mert azt célravezetőnek nem tartja, de a két Bagdi kihallgatását elrendeli.

Cipott dr terhelő vallomása

Czipott György dr. ny. kuriai bírót hallgatják ki tanuként, aki így kezdi vallomását:

— Védője voltam és vagyok Karap Mihálynak és kilenc társának. Takóval ebben az ügyben érintkeztem. Volt vele egy kellemtelenségem. Tudomásomra jutott, hogy Takó lebeszélni igyekezett Karapot, hogy engem válasszon ügyvédnek. Panaszra mentem emiatt Preineszberger vizsgálóbíró urhoz, aki megígérte, hogy figyelmeztetni fogja Takót. Más kelemtelenségem vele nem volt.

Az elnök: Igaz-e, hogy vallomási jegyzőkönyvet kért Takótól? A tanu: Az ilyen állítás aljas rágalom.

Az elnök: Az ilyen kifejezésektől tessék tartózkodni.

A tanu: 1926. áprilisában Karap arra kért, hogy Takót kérjem kihallgatni a főtárgyaláson. Ezt én nem értettem meg, de maga Takó hozzám jött és azt mondta: „Gyuri bácsi, én igazolni akarom azt a védekezést, hogy csak kényszerítésre tettem beismerő vallomást. Azzal fenyegette meg a vizsgálóbíró, hogy csendőrökre adja őket, ha be nem vallanak mindent.” En ezen nagyon csodálkoztam, hogy lehet egy vizsgálóbíró, aki maga ellen bizonyít. Elmondtam ezt a törvényszéki tanácselnöknek is egy magánbeszélgetésben. Én soha pénzt nem ígértem és nem adtam Takónak és szívesseget sem kértem tőle. Karap Mihály mondta nekem, hogy ha az ügyész részére nem ad ötmilliót, ismét vizsgálati fogságba helyezik. Arról szolt, hogy az ötmilliót átadta Takónak, de terményekről nem beszélt.

A szembesítés során Takó fentartja vallomását, hogy Czipott meg akarta vesztegetni és ő kiutasította a szobájából.

Czipott György: Hazugság ez az állítás.

Tervegy Tamás dr. ügyvéd, akit az Adriányi Kornél-féle megvesztegetési ügygel kapcsolatban

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívántra ingyen és bérmentve küldi:

Dr. A. OETKER
Budapest, VIII., Conti-utca 26.

hallgatnak ki, elmondja, hogy az ő irodájában volt alkalmazva Csorba Antal dr., aki egy délelőtt azzal a hírrel jött be, hogy az Adriányi-ügyben megtartott szakértői szemle kedvezőtlen és Takó vizsgálóbíró kijelentette, hogy ha nem adnak ötmillió koronát, akkor le tartóztatásba kerül Adriányi, Takó Csorba után magához akarja kéretni Adriányit, hogy vele beszéljen. Én azonban nem engedtem meg. Beszéltem Popovitscsal a szakértővel, aki elmondta nekem, hogy a szakértői vélemény kedvező Adriányira nézve.

Popovits Gyula törvényszéki könyvszakértő elmondja, hogy a bőszőrményi bankigazgatónál megtartott vizsgálat után elmentek egy vendéglőbe Takóval és Csorba Antallal együtt. Ott a ven-

déglőben hármuk előtt jelentette ki, hogy nincs semmi büntetendő cselekmény.

Adriányi Kornél bankigazgató kijelenti, hogy Popovits szakértő rögtön a szemle után megmondta Csorba Antal drnak, hogy nincsen semmi terhelő adat. Csodálkozott, amikor néhány nap múlva Csorba után Tervey Debrecenbe hívatta és közölték vele Takó kérését. Ő nagyon megijedt és Baróthy táblabíró ismerőséhez ment és megkérdezte, hogy lehet-e pénzrel ilyen ügyeket elintézni. Baróthy kijelentette, hogy nem lehet.

Csorba Antalnak, aki a tárgyaláson nem jelent meg, a vallomását olvassák fel. Vallomására Takó megjegyzi, hogy vallomásából egy szó sem igaz, ő ilyen ajánlatot nem tett.

Csószné szerint Takó hét milliót kéretett tőle a kiszabadításáért

Csós Miklósné tanu elmondja, hogy amikor a fogházból kiengedték, az ajtóban találkozott Karap Mihállyal és rokonával Tibával. Karap odaszólt Tibához:

— No ugy-e kijött a Julcsa.

Aztán hozzám fordulva mondta: „Én jártam el az ügyben. De kétmillió kell. El kell vinnem Takó Péterfia ucai lakására. Elviszem én, nem baj ha te nem is leszel ott”. Én azonban nem fizettem, mert tudtam, hogy Takó nélkül szabadultam ki, ügyvédem közbenjárására.

Tiba Bálint tanu elmondja, hogy ő tárgyalta Takóval Csószné szabadlábrahelyezése ügyében. Ekkor Takó hatmilliót kért, de ő csak egyet ígért. Takó leszidta, de végül kiegyeztek kétfélmillió ko-

ronában.

Takó a szembesítéskor kijelenti, hogy sohasem látta Tibát. Tiba is kijelenti, hogy sohasem látta Takót és nem is ismeri.

Kovács István tanuvallomásában elmondja, hogy Wallner törvényszéki írodától 127 millió koronát kért kölcsön, de a kezéhez a levonások után csak 77 millió koronát kapott. Feljelentést is tett Wallner ellen uzsora miatt. A vizsgálatot akkor Takó vezette le Wallner ellen, akit két hónapra téttek el. Takó előtt egyszer meg egyeztünk, hogy a hátralék fejében én fizetek Wallnernek 20 millió koronát és visszavonom az ellene tett feljelentést. A 20 milliót Barabás ügyvédem át adta Takónak, hogy a pénzzel mi lett, azt nem tudom.

Mi történt a törvényszéki irodafőtiszt 20 milliójával?

Wallner Gyula törvényszéki irodafőtiszt elmondja a kölcsön-ügyet és ráter arra, hogy Takónál maradt a huszmillió korona, mert a mai napig sem kapta vissza.

Preineszberger vizsgálóbíró egy délelőtt ki akart hallgatni az uzsoraügyben, én hivatkoztam az egyezsége és kértem, hogy megkereshessem az iratot. Takó nem volt fenn az irodában, mert beteg volt, de a szekrényében megtaláltam az iratot és emellett 12 darab egymillióst. A 12 darab egymillióst magamhoz vettem, annak elvételéről a vizsgálóbíróknak nem szóltam. Délután lementem Takónak lakására, hogy a pénzügyről beszéljek. Takó ekkor mondta, hogy a 12 millió nem az én pénzem, mert az én pénzemet később kapom meg. Vissza adtam a 12

milliót és azóta nem is kaptam meg semmit sem a pénzből. Takó szökése után lementem a feleségéhez és kértem a 20 milliót. A nagyságos asszony megnyugtató, hogy a pénzemet megfogom kapni.

A szembesítés során szemébe mondja a tanu Takónak, hogy a huszmillió koronából neki egy fillért sem adott vissza.

Takó ezzel szemben hivatkozott arra, hogy a lakásán a felesége jelenlétében Wallner kezéhez a 12 millióhoz még hozzáolvasta a 8 millió koronát.

Védő kéri Takó Ferencné vallomását felolvasni a Wallner ügygel kapcsolatban. Az ügyész ellenzi, a tanács elrendeli a felolvasást. Takóné vallomása minden meggyezést vádolt vallomásával. Csak annyiban bővíti, hogy Takó szökése után nem 20 millió koronát követel tőle Wallner, hanem 28 millió koronát.

A bíróság 7 órakor befejezte az ügyben a kihallgatást és holnap délelőtt kilenc órakor megkezdik az utolsó vádpontnak Bagdi fodrász ügyével kapcsolatos és dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában lejártszódt megvesztegetési jelenetnek tárgyalását. A bíróság Nagy Samu dr. ügyvédet pénteken délelőtti tárgyaláson hallgatja ki a nagy feltűnést keltő eset részleteire vonatkozóan.

— Elmarad az Iparoskör mesedélutánja. Az Iparoskör ezután hozza az érdeklődők tudomására, hogy az Ipartestület folytatógos közgyűlése miatt a vasárnapra hirdetett mesedélutánját nem tartja meg. A mesedélután időpontjáról később fog a kör értesítést hozni.

Gyermekek részére

„Kathreiner-Kneipp
malatakávé“

a legtáplálóbb és leg-
elővesetesebb ital. Kath-
reinertől less a gyer-
mek friss, erős és
valik a tejigásán jóízűvé

Milliók itala

A francia sajtó aggodalmaskodva szemléli a magyar-olasz szerződés megkötését

Páris, április 7. A Journal az olasz-magyar barátsági szerződésről kapcsolatosan a következőket írja:

A szerződés megkötéséig a kisanant szigorúan ellenőrizte Magyarországot, amelynek nem volt barátja az egész világon és nem volt tengerhez vivő utját. Magyarország ebben a szerződésben mindkettőt megtalálta.

A lap nem tudja, vajon hasonló optimizmussal lehet-e megítélni a magyar-olasz közeledés valódi lényegét és kissé aggodalmaskodva kérdezi, vajon mi rejtezik a capitólumi tósztok lírája mögött és

mit jelez Mussolini biztatása, hogy Magyarország egy megérdemelt jobb jövő felé halad.

Bethlen István gróf erre a kijelentésre, nagyon szerényen, csak annyit jegyzett meg, hogy Magyarország jólétére törekszik a békes fejlődés útján. Ez azt mutatja, hogy a magyar vezető államférfiak tisztában vannak a leküzdendő nehézségekkel.

Páris, április 7. A Figaro sajnálatának ad kifejezést, hogy franciaország annak idején nem ragadta meg az olasz kezdeményezést, amely most új utra tért. Csak örülni lehet annak, hogy

Magyarország a szerződésben a bolsevizmus elöretörésének akadályozójává szegődik.

A szerződésnek logikai következménye egy olasz jogszláv meg egyezés, melyre különben mind Bethlen István gróf, mint Mussolini beszédei nyiltan céloztak.

Páris, április 7. A Popolaire támadja az olasz-magyar szerződést, amely szerinte csak egyéb dolgoknak szolgál fedezetül.

A magyar arisztokrata hűbéri fogadalmat tett az olasz diktátornak

Ugyanilyen hangnemben ír az Humanité, amely főleg azt igyekszik kimutatni, hogy a szerződés a kisanantant létben fenyegeti.

Geni, április 7. Magyarország politikai konszolidációja címen a Journal de Geneve vezércikkben megállapítja, hogy a magyarországi katonai ellenőrzés megszüntetése és Bethlen István gróf miniszterelnök útja olyan jelenség, amely

Magyarország nemzetközi helyzetének előrehaladását mutatja.

Ez annál jelentősebb, mivel Magyarország a háború és az azt követő békekötés alkalmával, valamint a forradalmak és idegen in-

vázió következtében többet veszített, mint bármely más legyőzött ország. A magyar-olasz barátság kapcsolatokat több motívumból erednek, nemcsak abból, hogy

a kormányzati rendszerek között rokonság van,

nemcsak Fiume ügyéből és abból a ködös reménykedésből, amely abban áll, hogy Olaszország maga is elégedetlen lévén a békeszerződésekkel, valamikor segíteni fogja majd Magyarországot békerevizio kérdésében.

Róma, április 7. Semsey Andor gróf és felesége ma

Bethlen István gróf és felesége tiszteletére déjeunert adtak.

amelyen a magyar vendégeken kívül a spanyol nagykövet és a római arisztokrácia több kiválósága jelent meg. A társadalmi egyesületek és az olasz nómogalmak vezetői gróf Bethlen Istvánnét díszkötéses albummal és virágcsokrokkal lepték meg. Khuen Hedervary Sándor gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter ma délelőtt személyesen vitte el a Chigi palotába a kintüntetéseket.

A betegek házi ápolása és kezelése

Jánossy Gyula dr. tanársegéd előadása a közegészségügyi egyesületben.

A Közegészségügyi Egyesület ezévi 5-ik előadását dr. Jánossy Gyula, a belklinikai közismert tanársegéde fogja megtartani pénteken, e hó 8-án délután 6 órakor. A jönné klinikus és orvos a beteg egymáshoz való viszonyának tárgyalása után azzal a nagyon fontos kérdéssel fog behatóan foglalkozni, mikor, hogyan és mi módon kezelhetők a betegek otthon s mik azok a legfontosabb körülmények, amik a betegek otthoni ápolásánál szem előtt tartandók. Külön fog megemlékezni a nem fertőző és fertőző betegek ápolási módjáról is.

Az igen érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadás a Kereskedelmi Akadémia dísztermében lesz Belépődíj nincs; mindenkit szívesen látnak.

Legdivatosabb
nyakkezdők és férfi fehérneműek
KORNFELD úri divatházban.

Pyramidon
eredeti tabletta
„Mellőző gyógyszer“

azonnal kéznél legyenek, ha szellemi túlerőltetés, migrén, alkohol-, vagy dohányélvezet következtében fejfájás jelentkezik. Csakhamar újból tisztá lesz fejük. Kérje az eredeti csomagolást a piros címkével és az „M.L.B.“-védjeggyel.

HUREK

Megnyitja a Honvéd Katonatiszti Lawn-Tennisz pálya és Kör

A m. kir. debreceni Honvéd Katonatiszti Lawn-Tennisz kör ez uton értesíti tagjait, hogy a pályák és a kör helyiségei a mai naptól kezdve a tagok rendelkezésére állanak.

Tagoknak csakis az 1927. évre kiállított jeggyel ellátottak tekintetnek, kiknek névsora a kör hirdető tábláján van kifüggesztve.

A kert helyiségében az 1927. évre kiállított tagsági jegy nélkül csakis a tagok vidéki vendégei léphetnek.

A kör sportszállítója Mentze Henrik, ki az idei tagsági jegy felmutatójának sportszereknél, a körnek pedig tenniszlapjánál 10 százalék engedményt nyújt.

— **Magoss György dr. polgármester megkezdte szabadságát.** Magoss György dr. polgármester csütörtökön délelőtt Debrecenből, hogy megkezdje olaszországi üdülését.

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban** m'cora szombatján: pénteken este egy negyed 7 órakor, szombaton reggel haskomoh 7, Muszaf ima délelőtt fél 11, Mincho-ima délután 4, esti-ima 7 órakor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egy negyed 8 órakor, mincho ima talmudi és bibliai előadással délután fél 5 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7 és este 7 órakor. Az elnökség.

— **A miskolci művészek által a város háza nagytermében rendezett képiállítást Debrecen város közönsége** meleg érdeklődéssel látogatja s gyönyörködik a sok szép, napsütéses, téli és nyári képen. Különösen a magyar tárgy festmények nyerték meg a közönség tetszését, bár a külföldi és különösen a Velencéből hozott tanulmányoknak is szépszámu lelkes nézője, sőt vevője van. Különös, hogy rézkarcokat nem igen vásárolnak Debrecenben, holott más városok kiállításán 10—15 példányban veszik meg. Szerdán dr. Magoss György polgármester és a városi tanács tagjai látogattak meg a tárlatot s valószínűleg a város is fog vásárolni a miskolci vendégkiállítóktól. A kiállítás vasárnap este zárul.

— **Vallásos estély.** Ma délután 6 órakor a Kollégium disztermében a Kálvinisták Templomegyesületének vallásos szakszoportja vallásos estélyt tart, melyen előad Mezey Béla vt. lelkes „A családikör nevelő munkája” című. Enekel Csász Lászlóné urasszony Mozart: Szent értelem tölti keblem és Mendelssohn: Istentem csak hozzád futok. Zongorán kíséri Szigethy Gyula kollégiumi ének és zenetanár. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat köszönettel fogad a vezetőség.

— **Hirdetmény.** A Hadró helybeli elnöksége ezuton hívja fel a házhelyhez juttatott hadigondozottakat, hogy e hó 10-én, délután 3 órakor a Kereskedelmi Társulat disztermében tartandó (Piac ucca 8.) gyűlésen saját érdekében okvetlen jelenjenek meg.

Tavaszi cipőujdonságok
megérkeztek
NEUMANN MIKSA
Plac-utca 41.

— **Kártékony szárnyasok mérgezése.** A Hajduböszörményi Vadász Társulat elnökének megkeresése folytán közhírré teszem, hogy az elszaporodott kártékony szárnyasoknak méréggel való irtását a vadász társulat április 11—25. közti időben fogja végrehajtani. A mérgezés helye: Hajduböszörmény határában a keleti csordányomáson a Lőki Sándor tanyától az erdők alján a Szentgyörgyig húzódó sáv, a bideskúti szántó, a nagyzelemén a Lengyel tanya, Bíró Sándor tanya, Sembery tanya, Karap tanya, Földessy tanya, U. Szabó János tanya, Somossy Imre tanya környéke, a Zaboskert és a keleti temető mögötti rész, a telekföldön a Somossy Béla tanya, Uzonyi tanya, Lada tanya, Somossy Péter tanya, Nagy Imre tanya és a Kövér Antal tanya és környéke. A mérgező neme: foszforszörppel mérgezett tojások.

— **Bolsevista parancsnokot neveztek ki Sanghaiba.** Sanghaiból jelentik: A politikai anarchia Közép- és Észak-Kínában ijesztően növekszik. Mindennaposak a gyilkosságok, a tömeges letartóztatások és a kínai hatóságok tehetetlenek a zavargók ellen. A Jangce völgyében fekvő helyiségekből az idegen alattvalók ezrével menekülnek. Az angol jelentések tuozzák a kereskedelem megbénulását, mert az üzleti forgalom nem akadt meg, csak az a baj, hogy az üzemművelők átlagosan 60 százalékkal növekedtek. A pekíngi követségek katonai attaséi kormányaitól sürgős segítséget kértek. Addig felszólították a japán kormányt, hogy Észak-Kínában vegye át az amerikai és angol erősítő csapatok megérkezéséig az idegenek védelmét. Csan-Kai-Sek Nankingba megy a főhadiszállásra és helyébe a kantoni kormány Csü-Feng-Csü tábornokot nevezte ki a Sanghaiban álló csapatok parancsnokául, aki bolsevista érzelmeiről ismeretes.

— **Kedden lesz a sertésvásár a husvét ünnepekor.** Vass Károly dr. tanácsnok hirdetményt tett közbe, amelyben értesít a város közönségét, hogy az április 18-ra eső hetivásárt a husvét ünnepek miatt április hó 19-én, kedden tartják meg.

— **Kiviteiben elsőrangú,** árban a legolcsóbb Varga fényképész műterme.

— **A Roykó-féle világhírű Tiszaujlaki bajuszpedró** mindenütt kapható.

— **Szobafestést, mázolás** leg-szebb kiviteiben legujabb mintákkal felelősség mellett, legszolidabb árban készít Mandel, Péterfia 36. Telefon 14—61. Tisztviselőknek kedvező feltételek.

— **Elbé linoleum** és borostyán szobalakk: Pengő 2.56. Weisz festéküzletében, Hatvan ucca.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

PÉNTEK este 9 órakor: **Vigyázat! Női szakasz!** Csak felnőtteknek. SZOMBAT este 9 órakor: **Nem nősülök.** Vigjáték. Bérletszűnet. VASÁRNAP délután: **Kiss és Kis.** Operett. Timár Ilával. Este: **Akárki.** Misztérium. Bérletszűnet. HÉTFŐ: **Akárki.** Misztérium. A) bérlet. KEDD: **Akárki.** Misztérium. B) bérlet. SZERDA: **Akárki.** Misztérium. C) bérlet. CSÜTÖRTÖK: **Akárki.** Misztérium D) bérlet. PÉNTEK: Nincs előadás.

A színházi iroda hírei:

Ma este 9 órakor:

VIGYAZAT! NŐI SZAKASZ!

A legjobb pikáns bohózat!

VIGYAZAT! NŐI SZAKASZ!

Csak felnőtteknek! Kacagás!

Hahotázás!

Száz pengő jutalom annak, aki nem nevet!

Szaladjon a pénztárhoz, mert elkapkodják a jegyeket! Gondoskodjék arról, hogy holnap megnézhesse az

N. N.

jelvény viselőjét! Eddig öt zsufolt ház tapsolt a **Nem nősülök!** kiváló előadásának és szereplőinek!

Vasárnap délután fél 4 órakor Timár Ilával:

KISS és KIS

Vasárnap este 8 órakor

világláger:

JEDERMANN (AKÁRKI)

Hofmannsthal misztériuma 2 részben. Akárki — Thuróczy

Mozgászházak:

Péntek, szombat, vasárnap:

APOLLO: Két attrakció egy előadásban: Üzenet a tulvilágról, 8 fejezetben, Belasco, a hírneves amerikai írónak meleg szívvel megírt regénye filmen, amely szerint a spirítizmus tanításából akár hívó valaki, akár nem, annyit vesz át, amennyit elfogadhat. Két szóval jellemezhető, hogy: a lélek filmje. Mindezen eszméket egy bájos, finom történet keretében mondja el.

VIGSZINHÁZ: Dagfin, filmregény 10 fejezetben. Világattrakció, amelyet Joe May rendezett. A főszereplők Paul Wegener, a német filmművészet büszkesége, továbbá Marcela Albani és Paul Richter. Mindenek előtt meg kell jegyeznünk, hogy egy kiállításában, tartalmában és rendezésben egyaránt tökéletes filmet mutatunk be. Wegener, mint Sabi bey korlátlanul irányítja az összes szereplőket ebben a lélegzetfelfejtőn érdekes képből, amelyben Kelet izzó szenvedélye és fojtó buja légköre a milió.

Szombat, vasárnap:

URANIA: A bagdadi tolvaj, Douglas Fairbanks legnagyobb szerepében. Ehhez a filmhez nem kell kommentár, amennyiben azt az eddigi kalandorfilmeknek a legszebbike.

Hétfőtől az előadások 7 és 9 órakor kezdődnek.

SPORT

A vasárnapi botrányok hősei a fegyelmi bizottság előtt.

A bizonytalan kimenetelűnek ígérkező amatőr bajnokság küzdelmeibe mindjobban belemelegednek a játékosok, clubvezérek egyaránt és ez a tulzott ambíció az elmúlt vasárnap Debrecenben és Nyiregyháza is súlyos kirobbanásokra vezetett. A DTE—DKASE és DEAC—NyKISE mérkőzésekről oldalakra terjedő bírói jelentések futottak be az alszövetséghez és a fegyelmi bizottság csütörtök este már meg is kezdte az ügyek likvidálását. Legelőbb is a NyKISE—DEAC mérkőzés került sorra és a bizottság Görgey Józsefet, a DEAC intézőjét súlyos bíróértésért három hónapra tiltotta el a szövetséggel szemben viselt minden tisztségétől. Cseszko II. játékjogát felfüggesztették. A DTE—DKASE mérkőzésből kifolyólag Urbanovics játékjogát felfüggesztették fel, de a legközelebbi ülésre a vádlottak és tanuk egész légióját idézték meg. Pauló bíró igen súlyos vádakkal terheli a DKASE vezetőségének több tagját akik az alszövetség tisztikarában is vezetőszerepet

játszanak és így sportkörökben kíváncsian várják a fegyelmi bizottság ítéleteit.

A DTE játékosai pénteken délután nagy tréninget tartanak a nagyerdei Pályán, este pedig hat órakor a Nemeth-vendéglő különtermében szakosztályi ülés lesz.

Az amatőrök vasárnapi programja ismét hatalmas lépéssel fogja előrevinni a bajnokság kialakulásának nehéz problémáját és ezuttal két igazi derby áll az érdeklődés középpontjában. Debrecenben a DKASE—DVSC mérkőzés két legjobb formában levő csapatunk heves összecsapását fogja eredményezni. Nyiregyháza a két helyi rivális kerül szembe egymással és a két tábor hívei már nagy fogadásokat kötöttek kedvenc színeik győzelmére. Berettyóújfaluban a BUSE—DTE mérkőzés, Karcagon pedig a KSE KIKSE találkozója az előlállók győzelmét jósolják. A vasárnapi formák alapján fogja különben összeállítani a szövetségi kapitány a husvét vasárnapján szereplő kerületi válogatott csapatot is s így a játékosok igyekezni fognak legjobb tudásukkal játszani.

KÖZGAZDASÁG

Szilárd a gabonatözsde

Határidőüzlet előfordult kötései: Buza: Május 33.08, 33.04, 33.02 33.04 33.08, 33.12, 33.98; zárlat 33.12—33.14. Október 28.98, 29.00, 29.04, 29.00, 28.94, 29.00; zárlat 28.98—29.00.

Rozs: Április 27.04, 27.10; zárlat 27.10—27.14, Május 27.18, 27.16 zárlat 27.18—27.20. Október 22.02, 22.10, 22.12, 22.08 22.00, 22.06, 22.04; zárlat 22.04—22.06.

Készáruüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: Tiszai 75 kg-os 33.10—33.50, 76 kg-os 33.60—34.00, 77 kg-os 34.00—34.40, 78 kg-os 34.40—34.80, 77 kg-os 33.80—34.20, 78 kg-os 34.20—34.60. Tengeri 22.20—22.40, Zab I. 22.20—22.40, Zab II. 22.00—22.20. Korpa 17.80—18.—.

Valutaáriolyamok. Angol font 27.79—27.95, Belga leger 79.525—79.825, Cseh korona 16.92—17.—, Dán korona 152.60—153.25, Dinár 10.02—10.08. Dollár 572.—574.40 Francia frank 22.55—22.85, Hollandi forint 228.80—229.80, Lengyel zloty 63.40—64.90, Leu 3.45—3.60, Lira 27.50—28.—, Német márka 135.60—136.10, Osztrák schilling 80.375—80.725, Norvég korona 148.30—148.95, Svájci frank 110.05—110.45, Svéd korona 152.15—153.80.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtás 3300. Arak: könnyű 140—50. közepes 174—78, nehéz 180—84.

Vágómarhavásár. Ökör jobb 98—104, közepes 76—92, gyenge 54—72, bika jobb 93—102, közepes 78—90, gyenge 60—74, tehén jobb 92—108, közeps 70—86, gyenge 50—60. Bika, növendék 50—100, kicsontozni való 40—52, felhajtás 990.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legolcsógrandú, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmas kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

A világ vezető márkája az
angel fegyvergyár által gyártott

B.S.A.

motorkerékpár.

II. Körzeti képviselői átadó !!

Árak:

Budapest helyi átvéve, elvámolva, adó nélkül:	
Modell B 27 de Luxe 249 km.	P 1410
L 27 Sport 319	1720
L 27 O.H.V. 349 km. felülvezérelt	1880
L 27 Super Sport O.H.V. 349 km. felülv.	2040
S 27 Sport 493 km.	1840
27 Colonial 498 km.	1920
27 O.H.V. 493 km. felülvezérelt	2320
H 27 557 km. felülv.	2040
E 27 Light 2 hengeres, 770 km.	2400
E 27 de Luxe 2 h. 770 km.	2560
G 27 de Luxe 986 km.	2720
G 27 Colonial 986 km.	2720

Vezérképviselet:
Schmalz József Budapest.
VII., Dohány-utca 22. Autópalota. Tel. J. 426-68.

Minden bírónak, ügyvédnek és jogászmbernek nélkülözhetetlen

MOST JELENTEK MEG

a büntettekről és vétségekről szóló

Büntető törvénykönyv

(1878: V. t.-c.)

és a büntetteket és vétségeket megállapító újabb törvényes rendelkezések. Jegyzetekkel, utasításokkal, magyarázatokkal ellátta s a legújabb bírói gyakorlatlallal kiegészítette:

Dr. Isaák Gyula

kir. főügyész-helyettes.

Ára erős vászonkötésben P 12.—

A kereskedelmi törvény

és a reá vonatkozó joganyag

kézikönyve

Összeállította, joggyakorlattal, jegyzetekkel és utasításokkal ellátta: Dr. Szende Péter Pál budapesti ügyvéd. A bevezetést írta: Dr. Bozóky Géza egyet. ny. r. tanár.

Ára erős vászonkötésben P 20.—

Kapható:

Hegedűs és Sándor rt.

könyvkereskedésében

Debrecen, Ferenc József ut 34.

Telefon: 54.

A Világlexikon

második kiadása
megjelent!

Az egyetlen 2-ik kiadásu teljes magyar lexikon!

18x24 cm. formátuma, finom fapapíron nyomva, izléses felbörkötésben, ezernél több, részben színes képmelléklettel.
18 színes térképmelléklettel.

Egyetlen könyvtárból sem hiányozhat!

Ára 22 pengő.

Részletfizetésre is kapható

Kapható: Hegedűs és Sándor rt.

könyvkereskedésében, Piac-utca 34.

Telefon 54.

Nagy és klmosésához legjobb a

HÓVIRÁG önműködő mosóanyag.

Önmaga hófehérre mos. Gyártja: Albatros rt. (Lossive Phénix alapítása)
Budapest, V., Nádor-utca 6. szám.

Kérjen a csatolt szelvényvel saját érdekében postacsomagot.

ALBATROS RT. BUDAPEST, V.

Küldjön díjtalanul egy próbasomag

HÓVIRÁG-ot

Név: .....

Cím: .....

Szőnyegek, függönyök, terítők, futók
stb. óriási választékban

Horn és Erdélyi cégnél DEBRECEN,
Kossuth-u. 19

a Csokonai-színházzal szemben. — Szolid árak!

elrendű szomorodni bor és szilvórium

teljesen megbízható legolcsóbb beszerzési forrása

Kis Áron, Petőfi-tér 3. sz.

TALIZMÁN SÓSBORSZESZ

ÜDIT, ERŐSIT, FIATALIT

Gyártja: Dr. SZELENYI ÁRPÁD vegyészeti gyára, Debrecen.

Kiváló hálszer szesz és menthol tartalmánál fogva használható bőrápoló (kozmetikai) szernek. — Egy kávéskanállal a mosdóvízbe, néhány kanállal a fürdővízbe téve Udítón hat. Vízrel hígítva borotválás után az arcbőr lemosására, továbbá a fejbőr és a fáradt testrészek bedörzsölésére kiválóan alkalmazható. Munkások, katonák, sportemberek nélkülözhetetlen izomerősítő szere.

Kapható mindenütt.

Husvételi fűszer, csemege, bor és szilvórium legolcsóbb árban kapható

Ifj. WEISZ BERTALAN

Piac-u. 58. Telefon 11-77.

Kívánatra házhoz szállítom.

FESTÉKEK

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében

PIAC-UTCA 10., Bikkával szemben

FIÁT képviselet !!

PANNÓNIA GARAGE-

BAN DEBRECEN, PIAC U. 42

BÉRAUTÓK!

Soffőr tanfolyam április 15-én kezdődik !!

TELEFON 299, SZ.

HA REUMÁS,
használjon Iszapot a

MARGIT-fürdőben

BETTAUER

LEGÉRDEKESEBB ÉS LEGIZGALMASABB MODERN TÁRSADALMI REGÉNYEI.

Ma már világosan és tisztán áll előttünk Bettauer irói és emberi értéke. Sokan félreértik, pornografusnak tartják, pedig csak őszinte krónikása annak a kornak, melybe végzete sodorta.

Ma már nem férhet vita ahhoz, hogy Bettauer nem erkölcsstelen író. Ellenkezőleg: moralista, aki minden bűnre magyarázatot keres és a lélekbűvár finom eszközeivel tárja elének a büntettek rugóit.

Most jelent meg a

Második sorozat:

- I A kalandor
- II. Egy világváros mélyégeiből
- III. Lilike nyomában ...
- IV. Fokról-fokra
- V. A világ leggazdagabb embere

Egy-egy sorozat, azaz 5 kötet ára egész vászon, dusan aranyozott diszkötésben, tokban 44.— P fűzve .....

Kaphatók **havi részletfizetésre is** a

HEGEDŰS és SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RT.
könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

Előzőleg megjelent az

Első sorozat:

- I. Asszonyfaló
- II. Ököljog
- III. Lelkiismeret nélkül
- IV. A fekete hétfő
- V. Aki három óráig volt asszony

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL

Megvételre

keresek a városban jókarban levő egyszerűbb kis házat. Cimeket a Független Ujság kiadóhivatalába (Piac u. 49.) kérem bejelenteni.

3543

ELADÁS

Előszobaíal,

könyvespolc, kártyaasztal (lehajlítható), Wertheim vaskazetta, asztalágly, ásványgyűjtemény, mosó teknő eladó. Poroszlay ut 53.

3916

Simonffy ucca 36.

számu ház 3 szobás lakással, kert udvarral eladó. Hock iroda, — Szent Anna négy.

465

Komplett

ebédlő, tiszta, jókarban levő; két pár függöny, 3/4x4 méteres szőnyeggel eladó. Varga ucca 43.

3914

Eladó

jókarban levő ház, beköltözhető, van rajta 3 szoba, 2 konyha, elkerített baromfiudvar, tyúkólak, fűskamarák, szivattyus kut és gyümölcsfák, 375 négyszögöl földdel. Értekezni a helyszínen: Tócsokert, Faiskola ucca 7/g. Özv. Polgáriné.

3876

Üres ládák

— árucsomagoláshoz alkalmas — nagy mennyiségben eladók. Klein festéküzlet, Arany János 10. 3896

Forgalmas

utvonalon hentes és mészáros üzlethelyiség, más célra is alkalmas, augusztus hó 1-re bérbeadó. Értekezni: háztulajdonosnál, Külső Értekezni: háztulajdonosnál, Külső-vásártér 13., fűszerüzlet. 3899.

Uri szoba

berendezés, kiállításon első díjjal kitüntetve, eladó. Lusztig Ernő asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. 1327

Egy

darab hármas számu Wertheim-szekrény eladó. Miklós ucca 11.

TÜZIFA

és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tűzifa behozatali rt. Telefon 12-50. és 10-93. 388

Szemfűvegek

receptre és anélkül, hőmérők, látszerek legolcsóbban Nagy lát-szerésznél, Piac ucca 30. 1297

Angol

férfi és női szövetek leszállított árban hitelképeseknek részletre Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

Mész,

darabos és oltott, cement és mindennemű építkezési anyagok, tűzifa, hasámban, aprítottan a legszolidabb kiszolgálásban kapható. — Fischer Béla, Hatvan ucca 64. 440

Sírkövek

műköből, termésköből olcsón kaphatók Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. 388

Karbolineum

nagy és kis mennyiségben kapható Klein festéküzlet, Arany János ucca 10. (udvarban). 368

Gyógyszertárt

Debrecenben vagy annak közelében

megvételre

keresek. Részletes írásbeli ajánlatokat. Havi forgalma 3-4 ezer pengő" jellegre a kiadóba kérek.

Parkettévesztő

padlólakat különlegességek, kályha ezüst, zomáclakkok minden színben kapható Klein Vilmos festéküzletében. Arany János u. 10. (udvar). 363

Valódi

angol tavaszi niodonságok megérkeztek. Hiteles egyéneknek részletre is. Kupfer, Kistemplombazár. 244

Családi ház

Pesterzsébeten, remek épülettel, 35 millió, tizenötlet megvehető. — György, Budapest, Conti ucca hét. 366

Varrógépek,

eredeti Centralbobin. 2.200.000, fizévi jótállással Molnár Testvéreknel, Nagyttemplomnál. Telefon 7-27. Cégre figyelni! 2251

Juhomolyát

minden mennyiségben a legmagasabb napiárban vesz Turógyár, Darabos ucca 20. Telefon 6-68. 307

Király kávéi

mégis a legjobbak! Aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld tér 11. sz. 217

Modern

plissé gouvret olcsón készít Schwartzné, Erzsébet ucca 55. 372

Női és férfi

divatkalapok a legutányosabban beszerezhetők M. Nagy Mihály kalaposnál, Színház-átjáró. Alakítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 438

A Hortobágy Múmalom RT.

Böszörményi ut 1. sz. alatti telepen évtizedek óta fellő lisztüzletben az általános elismert jöminőségű liszt, korpá, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Kézimunka-

anyagok, fonalak, gépszurozás, plisszirozás legolcsóbban Szilágyváriánál, Széchenyi ucca 1. 291

Butorszínór,

paplangomb Barca paszományosnál legolcsóbb. Dégenfeld tér 3. 229

Olcsón

vehet gummitalpu tornacipőt minden színben Emerich Samu cégnél, Csapó ucca 7. 231

Kalapok

alakítását, tisztítását vállalom. Új kalapok legszebb modellekben olcsón szerezhetők be Oláh József kalapkereskedőnél, Piac ucca 63. 308

Téglát,

cserepet, meszet, cementet, söderent, stukator nádat legolcsóbban Rosenfeld Kálmánnál kaphat és megrendelhet. Költségvetést személyesen bemutatom. Telep: Sálétrom 12. Telefon 674. 297

Varrógépeket

szakszerűen javítanak Molnár Testvérek műszerészek. Telefon 7-27. Nagyttemplomnál. — Cégre figyelni! 2252

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek, műlöp kapható Bakos vaskereskedésében, Csapó 86. 305

Butorok

egolcsóbb beszerzési helye Hauser-nél, Simonffy ucca 2/c, városi bérház. 256

Gyenge

tavaszi turó kapható Turóüzemben, Darabos u. 20. Telefon 668. 233

Eladom

tarcali hegyen 1000 négyszögöl szőlőföldemet. Libánda, Péterfia 4. 290

MÁRVANYMOZAIK,

cementlapok, betonárúk, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyárnál. Fűrdő ucca 2. sz. 388

Nagyothalló?

Fülzugásban szenved? Fülben nem látható hallókészülekről prospektust — lapunkra való hivatkozással — ingyen küld: Faragó, Budapest, Népszínház ucca tizenhat. 366

Eladók

hálószobák, könyvszekrény, konyhaszekrény, szalagarnitúra, diványok, hencserek. Széchenyi ucca 8., Szentpétery. 114

JÖMINŐSÉGÜ

csertéglá és aszerép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyesi uti téglagyárából. — Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 388

KERESLET

KIFUTÓ LEÁNY

felvétetik a Hegedüs és Sándor Rt. nyomdába, Piac ucca 49. 399

Eszter

kalapszalomba önálló dolgozó leányok felvétetnek. Piac ucca 79. 3919

APOLÓNÉT

keresünk azonnali belépésre. Jelentkezni este 6 óra után Piac ucca 41. I. emelet. 399

Keresek

azonnalra ügyes varrolányokat, olcsón készítek leányka- és fiukabátocskákat, ruhácskákat, kézi plisszé aljakat, pongyolákat, mindenféle fehér hímzéseket, Kézimunka és Gyermekdivatszalonban Arany János ucca 16. 3832

Mérlegképes

könyvelő, magyar-német levelező, rövidebb elfoglaltságot keres. Cim a kiadóban. 3856

Német nevelőnő

azonnali belépésre állást keres. Esetleg vidékre is elmegy. Értekezni: Darabos u. 1., emeleten lehet. 495

Kifutó fiut keresünk.

Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedés. Piac ucca 34. 3915

Vásári

bizományosnak garanciával bíró ügyes ember azonnal felvétetik. Cim a kiadóban.

Keresek

másfél esztendősi fiaskámhoz jócsaládból származó nőt. Vallás-különbég nélkül. Akik már hasonló állásban voltak előnyben részesülnek. Lázár József, Hajdúnánás, Bocskay-szálloda. 3905

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE is Mándokinál, Arany János ucca 13. 284

CSÉPLÖGARNITURA

rendkívül olcsó árban azonnal eladó. Közraktár, Hid ucca 16., — Telefon 58. 134

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 306

VEGYES

Kétágyas

csinos szoba kiadó. Busi u. 17. 3883

Központon

4 szobás modern lakás bérért kiadó. — Hock iroda, Szent Anna négy. 465

Elegáns

különbejáratu szoba kiadó, ugyanott intelligens lakótársnő keresetetik. Arany János u. 54. 3918

Sírkövek,

fejfakövek műköből és természetből legolcsóbban beszerezhetők és megrendelhetők Polgári Lajos, Tócsokert, Faiskola u. 7/g. 3938

Német játékdélelőtök

6 éven aluli gyermekek részére. Foglalkoztatás a legújabb pedagógiai módszer szerint, higiénikus tantermekben vagy a szabadban. Beiratás 11-12 között. — Délután nagyobb gyermekek részére a szokásos rendszeres nyelvtanítás. Német Gyermekotthon. Piac ucca 34., III. 12. 489

Pinceműhely,

uccai, betonozott, nagy, kiadó. — Deák Ferenc ucca 6. 3939

Átadó lakások:

József kir. herceg uccán kétszobás, Csapó ucca mellett egyszobás lakás mellékhelyiségekkel olcsó lelépési díjért átadó. Hock iroda, Szent Anna négy. 465

500.000

korona ebédkoszt a Goldstein-féle orth. kóser étkezdében, Piac ucca 19. 478

Figyelem!

Csakis az a valódi retorta faszén, amelyik Kaufmann Sándor című vignéttával van ellátva. Nagyban beszerezhető Csapó ucca 51. alatt. Telefon 14-17. 3670

8 napos

alkalmi vásár női, férfi, és gyermekek, valamint luxuscipőkben. — Makói Magyar Aruház, Széchenyi ucca 44. 315

Zamatos

házi bor literenként ismét kapható mindennap. Poroszlay ut 53. 3917

Husvéti

hordóskáposzta, vizesugorka, cékla lé kapható: Csapó ucca 19., — Simonffy ucca 5., — Kornhauser baromfiüzlet. Telefon 4-12. 484

Hó- és sárcipóket

villanyerőre berendezett üzememben a legszebben és legolcsóbban javítok. Szander, Deák Ferenc ucca 21. 147

KÖNYVVITELI

tanfolyamra április 4-ig iratkozhat be a Könyvviteli Szakirodába — (Kandia ucca 4/b.) Olcsó tandíj! Díjmentes gép- és gyorsíró órák! Telefon: 5-18. 3902

PIAC UCCAN

modern 7 szobás lakás május 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 3450

Harisnyák

már legolcsóbban csak Guttman Dávidnál, Csapó ucca 33-35., tanonciskola-épületben. 222

Fűszerüzlet

családi ok miatt lelépés nélkül azonnal átadó. 3908

4 VAGY 5 SZOBÁS

lakást keresek lehetőleg a központon lelépéssel, esetleg cserélés után. Cim a kiadóban.

MOSKOVITS JÓZSEF

url divatszabó termébe valódi angol ujdonságok érkeztek!

Elegáns

különbejáratu szoba azonnal kiadó Arany János ucca 54. 3910

Iparosok figyelmébe!

Mindenféle kész, haszonra való vasak legolcsóbban kaphatók. — Rezet, ólmot, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

MODERN

kétszobás lakást a nagyállomás felé való részen lelépéssel május 1-re keresek. Cim a kiadóban. 3754

KOLLEGIUM

mellett csinosan butorozott szoba uriembernek vagy fiatal párnak kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 3537

BUTOROK

beraktározását elvállalja igen olcsó díjak mellett. Közraktár, Hid ucca 16. 228

Szobaleánynak,

vagy gyermek mellé ajánlok középiskolát végzett szolid leány, aki fehérműt szépen híméz. Vidékre is elmenne. Cserepes ucca 8. 3860

Két

egymásba nyíló csinosan butorozott szoba esetleg ellátással kiadó. Miklós u. 7. 452

Facementtetők

javitását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 452

BUTOR

legjobb minőségben, legolcsóbb árban, legkedvezőbb feltételekkel. Szántó Zsigmond, Színház-átjáró. 468

Mindenféle

fajebek beszerzésével foglalkozom! Azonnali eladásra ajánlok embervédelmileg idomított nagyfajta Foxterrier feketefoltos patkányirtó kutyát. — Az embernek csak úgy kagaj a lelke az örömtől, annyi sok szépet produkál. A vevőnek átvételnél be lesz mutatva. Beszerzek fajebeket a legkisebbtől a legnagyobbig, továbbá kanári éneklő és diszmadarak, papagáj, angora macskák, majmok beszerzését elvállalom. Fajebek idomítása. Bódi Zoltán Hajduböszörmény, Zöldág ucca 1394., válaszbélyegyet kérek. 3907

Garzon

lakás fürdőszobával, hallal, különbejárattal kiadó. Piac ucca 10. 3912

Háromszobás

uj lakás Bethlen ucca 23. szám alatt kiadó. Értekezni lehet Piac ucca 10. 3913

Plisszé, gouvre

olcsón és szépen. Külsővásártér 16., Arany János ucca végén. — Farkas Bella utóda. 3906

Irodának

két szoba Iparkamarában kiadó. Werböczy ucca 4. I., Gálné. 3911

Cementlapok,

betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

Menekült órák

szakszerűen, megiepő olcsón vállal javításokat Rákóczi-u. 36. sz.